

Ο κυρ Μιχάλης Κάσιαλος

Ζωγραφιά αυτή είναι του Κύπριου λαϊκού ζωγράφου Μιχάλη Κάσιαλου. Οι γονείς του ήταν χωρικοί από το χωριό Άσσια. Είχανε ένα μικρό χωραφάκι και πολλά παιδιά. Μόλις ο Μιχάλης τελείωσε το Δημοτικό, τον βάλανε δίπλα σ' ένα τσαγκάρη για να μάθει την τέχνη του υποδηματοποιού.

Όταν είχε λίγο χρόνο, έπιανε πηλό κι έφτιαχνε αγαλματάκια.

Ότι μέταλλο έβρισκε το σκάλιζε για να το κάνει σαν τα παλιά νομίσματα.

Πέρασαν πολλά χρόνια, το αγοράκι μεγάλωσε, παντρεύτηκε, έκανε και κείνος δικά του παιδιά. Μα πάντα ζούσε με τον καημό να φτιάξει κάτι δικό του με πηλό και με χρώματα.

Πέρασαν κι άλλα χρόνια, παντρεύτηκαν τα παιδιά του.

Όταν άρχισε το 1955 ο αγώνας των Κυπρίων εναντίον των Αγγλων, ο κυρ Μιχάλης θέλησε να βοηθήσει κι αυτός στον απελευθερωτικό αγώνα. Ήτανε όμως κιόλας γέρος, πάνω από 65 χρονών.

Είπε λοιπόν: Εγώ θα ζωγραφίσω τους αγωνιστές. Κι άρχισε να ζωγραφίζει από το πρωί ίσαμε το βράδυ.

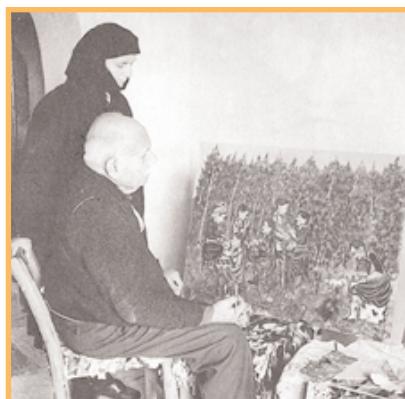
Ήτανε πια 70 χρονών. Φόραγε πάντα βράκες και κάτασπρη πουκαμίσα. Ρώταγε την κυρά- Ρήνη, την αγαπημένη του, αν της άρεσε κάθε ζωγραφιά που τελείωνε. Και σαν εκείνη του 'λεγε "ναι, είναι σπουδαία", αυτός χαιρότανε σαν να του 'λεγε μπράβο ο κόσμος ολόκληρος. Και ξαναριχνόταν στη δουλειά. Και μια που η Κύπρος του είχε πια λευτερωθεί κι είχε ζωγραφίσει όλους του ήρωές της, βάλθηκε να ζωγραφίσει όλες τις ομορφιές του τόπου του.

Τώρα πια μπροστά στο φτωχικό του σπίτι μια ταμπέλα έγραφε: ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΣΙΑΛΟΣ, λαϊκός ζωγράφος και μπαινόβγαιναν άνθρωποι από το πρωί ίσαμε το βράδυ να θαυμάσουν και ν' αγοράσουν τα έργα του.

Ο Κάσιαλος που γίνηκε ζωγράφος στα εβδομήντα του χρόνια, στα ογδόντα οχτώ του ήταν διάσημος πια. Και καθώς αγαπούσε με πάθος το χωριό του, αποφάσισε να χτίσει μόνος του μια εκκλησία και να τη ζωγραφίσει ολόκληρη μοναχός του.

Κι αυτό το μεγάλο του όνειρο το έκανε πραγματικότητα. Το 1973 ο αρχιεπίσκοπος Μακάριος εγκαινίασε την εκκλησία του κυρ Μιχάλη κι οι καμπάνες διαλαλούσαν χαρούμενες το μεγάλο γεγονός.

Όμως το θαυμαστό παραμύθι του μεγάλου Κύπριου λαϊκού

ζωγράφου δεν τελείωσε όμορφα, όπως τα παραμύθια. Τον Αύγουστο του 1974 οι Τούρκοι μπήκαν στην Κύπρο, μπήκαν και στην Άσσια. Κι όπως γίνεται πάντα στον πόλεμο, που τίποτα δε σέβεται, ούτε τέχνη, ούτε γεράματα, ούτε ανθρώπινες ζωές, ρήμαξαν και σκότωσαν αθώους. Ανάμεσά τους ήταν κι ο γερο-Κάσιαλος. Αυτός που τόσο τραγούδησε την ελευθερία της Κύπρου και τις ομορφίες της. Όμως, αν και εκείνος πέθανε, μένουν αθάνατες οι εικόνες του, που μιλούν ακόμα για 'κείνον και την Κύπρο την πατρίδα του.

Διασκευή: Τατιάνα Μιλλιέξ

Στον Πενταδάκτυλο

Βουνό μου Πενταδάκτυλε
Στη σκέψη μου πάντα σ' έχω,
Από μακρία, περήφανε,
Σε βλέπω κι απαντέχω.

Είν' η καρδούλα μου πληγή,
που μένω μακριά σου.
Θα γείρουμε μια χρυσαυγή
πάλι στην αγκαλιά σου.

Θεοκλής Κουγιάλης

Δεν σε ξεχνώ

Κερύνεια,
Δεν σε ξεχνώ, πεντάμορφη
γοργόνα!
Μα κι αν το δέλω, δεν μπορώ!

Όπου κι αν πάω η δικιά σου
εκόνα,
μέσα στα στήμια με πληγώνει.
Και πονώ!

Δ. Λαζάρου

- Ερωτήσεις:
- Γιατί ο Μ.Κάσιαλος δεν σπούδασε σε Πανεπιστήμιο; Ποιος τον έμαθε να ζωγραφίζει;
  - Πώς βοήθησε στον απελευθερωτικό αγώνα της Κύπρου;
  - Πώς ήρθε το τέλος της ζωής του;

Λεξιλόγιο

ζωγραφίζω
αγωνίζομαι
η ελευθερία
λαϊκός, -ή, -ό
απελευθερωτικός, -ή, -ό
η εικόνα
η πατρίδα
η δουλειά
ο ήρωας
θαυμάζω

